

Cal Creu

Santa Maria d'Oló

Ubicació

Comarca: Moianès
Lloc/Adreça: Carrer de Santa Eulàlia, 10. Raval de Santa Eulàlia
Alçada: 553

Coordenades:

Latitud: 41.87723
Longitud: 2.0316
UTM Est (X): 419645
UTM Nord (Y): 4636599

Classificació

Número de fitxa 08258-301
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Segle XII-XX
Estat de conservació Bo
Protecció Inexistent
Accés Fàcil
Ús actual: Residencial
Titularitat Privada
Titular: 9868010DG1396N0001XS
Autoria de la fitxa Jordi Piñero Subirana
Data de registre de la fitxa: dj., 04/06/2020 - 02:00

Descripció

Casa emplaçada al raval de Santa Eulàlia que molt probablement té el seu origen en una capella medieval dedicada a la Santa Creu. És una edificació entre mitgeres que fa cantonada. Té una planta irregular (amb planta baixa més un pis i golfes). S'hi pot distingir un cos més alt, a llevant, i un de més baix i allargat a la part de ponent. Aquest últim té una forma que podria correspondre a la primitiva capella, tot i que una part

ha estat reconstruïda modernament amb totxo. La casa té els murs de pedra vista, en algun tram amb petits carreus més o menys escairats. Les obertures són emmarcades amb llindes i brancals de pedra, i tenen una distribució irregular. Algunes de les obertures s'han obrat modernament.

Observacions:

Informació facilitada per Josep Canamasas Güell

Història

Al segle XII (concretament el 1166) hi ha documentada una sagrera de la Santa Creu. En un principi, Antoni PLADEVALL (1991: 210) va suposar que es referia a la capella de la Santa Creu de la Plana, però notícies més recents semblen indicar amb claredat que al terme municipal hi havia dues capelles amb aquesta advocació. Aquesta segona coincidiria amb la casa de cal Creu, i la sagrera que s'hi va formar seria un antecedent medieval del raval de Santa Eulàlia. Així ho fan pensar el mateix nom de la casa (cal Creu) i la troballa fortuïta que s'hi va produir fa uns anys d'uns esquelets humans al seu subsòl, que correspondrien al fossar de la capella.

Amb el temps la capella i la sagrera devien quedar abandonades. La formació definitiva del raval de Santa Eulàlia va començar als segles XVII i XVIII. Primer amb diferents cases en forma de petits masos més o menys agrupats. Entre aquestes segurament hi havia cal Saladic (té una llinda amb l'any 1678), cal Castany (té una llinda amb l'any 1694), cal Creu, cal Serrabassa Vell o cal Bernat.

Per la seva tipologia, la construcció actual de cal Creu podria datar-se en aquesta primera fase del raval, al voltant dels segles XVII-XVIII. Possiblement devia aprofitar restes constructives de l'antiga capella. En un llistat de cases rurals de 1930 consta que cal Creu estava habitada. Tots els membres de la família dels seus propietaris van morir del tifus excepte una nena, que fou adoptada. Més endavant, la seva família vengué la casa a un nou propietari. Aquest en feia servir bàsicament el celler, i entorn de 1980 hi va fer la troballa de dos esquelets humans, els quals foren dipositats en una fossa comuna del cementiri. Posteriorment la casa s'ha venut als actuals propietaris.

Bibliografia

PLADEVALL, Antoni; FERRER, Llorenç i altres (1991). "Oló als temps medievals", "Època moderna i contemporània", Oló, un poble, una història. Associació Castell d'Oló, Santa Maria d'Oló, p. 91, 210.

